

Kaj je umetnost?

Ko slišimo besedo umetnost, nekateri v mislih pomislimo na muzeje ali uokvirjene slike. V tem kontekstu nekateri pomislijo, da nisem velik ljubitelj umetnosti. Preprosto je ne razumem. Ali pa morda mislijo, da je umetnost nekaj, kar je namenjeno le intelektualcem ali umetnikom.

Toda v resnici je umetnost namenjena vsem, ki jo želijo doživeti, in pogosto je na več mestih, kot se morda zavedamo. Pesmi, ki so vam všeč, filmi, ki jih gledate, pesmi, gledališče, celo odeja, ki jo je naredila vaša babica: Vse to in še več je umetnost.

Morda se sprašujete: "Kaj je torej umetnost? To je lahko težko. [Umetnost obstaja že tisočletja](#) in skozi stoletja se je razvijala na različne načine. Razlogi za njeno ustvarjanje se razlikujejo od človeka do človeka, odvisni pa so tudi od številnih dejavnikov, zato je opredelitev umetnosti precej zapletena in je nekaj, o čemer se je razpravljalo skozi zgodovino. Enotne, dogovorjene opredelitve preprosto ni.

Mnogi menijo, da je umetnost vse, kar v vas vzbudi čustva. Ta čustva so v celoti odvisna od vaše zgodovine, vaše zgodbe, pravzaprav vsega, kar sestavlja to, kar ste. Zato lahko trije različni ljudje doživijo isto umetniško delo in se nanj odzovejo zelo različno. Ena oseba bo morda menila, da je to najlepša stvar, ki jo je kdajkoli videla, druga jo bo sovražila, tretja pa morda ne bo čutila prav ničesar. In nobeden od njih se ne bi motil!

Vsak ima pravico do svojih preferenc in občutkov. To, kar čutite do svoje najljubše pesmi, je lahko enako, kar nekdo drug čuti do svoje najljubše skulpture. In čeprav vam ta skulptura morda ni všeč, je lahko dragoceno razmisliti, zakaj je tej osebi tako všeč. Morda se boste naučili nekaj o njej in morda celo o sebi.

Izraz umetnost je v resnici le etiketa. Skozi leta je veliko ljudi poskušalo razvrstiti, kaj umetnost je in kaj ni. Vendar umetnost v resnici ni to; gre za vašo osebno izkušnjo z njo in pomen, ki ga iz nje potegnete. Vsak se na umetnost odziva drugače in ima možnost, da iz nje raste in se iz nje uči. Umetnost nam daje priložnost, da pripovedujemo zgodbe, beležimo zgodovino in se dotaknemo svojih čustev na način, ki ga zmore le malo drugih stvari.

Kaj so vizualne umetnosti?

Vizualne umetnosti so oblike umetnosti, ki ustvarjajo dela predvsem vizualne narave, kot so keramika, risanje, slikanje, kiparstvo, tiskarstvo, oblikovanje, obrt, fotografija, video, filmsko ustvarjanje in oblikovanje. Teh opredelitev ne smemo jemati preveč strogo, saj številna umetniška področja (uprizoritvena umetnost, konceptualna umetnost, tekstilna umetnost) poleg različnih vrst veččin vključujejo tudi vidike vizualnih umetnosti. V vizualne umetnosti bodo vključene tudi umetnosti, kot so industrijsko oblikovanje, grafično oblikovanje, modno oblikovanje, notranje oblikovanje in dekorativna umetnost.

Zakaj je umetnost tako udarna?

Morda je najpreprostejši odgovor na to vprašanje, da se nas umetnost čustveno dotakne.

Umetnost je močna, ker lahko vpliva na našo kulturo, politiko in celo gospodarstvo. Ko vidimo umetniško delo, čutimo, da se nas dotakne globoko v našem jedru, kar nam daje moč za spremembe v resničnem življenju. Ko aktivisti v svojih kampanjah prikazujejo podobe otrok, ki trpijo zaradi revščine ali zatiranja, je to umetnost, ki vleče za srce, da bi spremenili naše socialno-ekonomske sisteme. Podobno, ko fotografi objavljajo fotografije območij, ki jih je prizadela vojna, to pritegne pozornost množic, katerih srca segajo k tistim, ki potrebujejo pomoč.

Ko umetnik ustvarja odlično glasbo in filme, to zabava ljudi po vsem svetu. To je umetnost, ki spreminja družbo. V zgodovini smo že velikokrat slišali, da so bili ljudje zaradi svojih umetniških del kritizirani, ogroženi, cenzurirani in celo ubiti.

Tisti, ki so odgovorni za te reakcije, naj bo to vojskujoča se vlada ali disidentska skupina, sprejmejo te ukrepe proti umetnikom, saj se zavedajo, kako močno lahko njihova dela vplivajo na politiko na določenem območju.

V rokah dobrih ljudi pa se lahko umetnost uporabi za vračanje upanja ali vlivanja poguma v družbo, ki je podvržena številnim težavam.

Velika umetnost vzbuja močna čustva in pripoveduje pomembne zgodbe

Umetnost je lahko v obliki filma, glasbe, gledališča in popkulture, vse pa so namenjene zabavi in osrečevanju ljudi. Ko pa so filmi, pesmi ali gledališke igre narejeni za določeno občinstvo ali namen, se umetnost začne razlikovati.

Filmi so lahko na primer posneti za širjenje zavesti ali kulturnega spoštovanja. Tudi pesmi so lahko sestavljene tako, da v ljudeh vzbudijo določena čustva, dajejo navdih ali krepijo moralo.

Ker je umetnost zelo povezana s človeškimi izkušnjami, ni presenetljivo, da je že od nekdaj del našega načina življenja. Zato starodavne in današnje domorodne skupine z vsega sveta znajo mešati umetnost in svoje tradicionalne artefakte ali obrede.

Nekateri pravijo, da je umetnost dolgočasna. Vendar je dejstvo, da ima umetnost moč, da prevzame kulturne prakse od tam, od koder prihajajo, ter jih nato prenese in vključi v različne dele sveta, ne da bi pri tem izgubila svojo identiteto.

Tam se lahko te oblike umetnosti uporabljajo za zabavo, ozaveščanje in celo navdihovanje tujcev, da sprejmejo te kulture, ne glede na to, kako čudne ali tuje se zdijo. To je še posebej pomembno v našem zelo globaliziranem svetu. Umetnost ima pomembno vlogo v boju proti nestrpnosti do različnih kultur, rasizmu in drugim oblikam nepravilnega družbenega ločevanja. Ker priseljevanje postaja vse večji trend, se od svetovnih držav pričakuje, da bodo bolj strpne in sprejemljive do tistih, ki vstopajo na njihove meje.

Umetnost in njena opredelitev bosta vedno sporni. Vedno bodo potekale razprave o tem, kaj umetnost je in kaj ni. Ne glede na to, kakšna je opredelitev, je umetnost prisotna že odkar obstajajo ljudje (npr. jamske poslikave, hieroglifi). Ne glede na to, ali se tega zavedamo ali ne, dopuščamo, da umetnost tako ali drugače vpliva na naše življenje, in razlogov, zakaj ustvarjamo umetnost, je veliko!

Članek je povzetek od: *What is art? (Free Online Learning at GCFGlobal) in What is Art? Why is Art Important? (Popxartist)*

Članek objavljen na: Graphica.si